

Sedlák Dočkal dostal dva dny na to, aby se sbalil a opustil statek. Přišel mu to oznámit strážmistr Sboru národní bezpečnosti Rejžek, kterému bylo trapně, že nese takovou nepříjemnou zprávu. Nezapomněl, že díky Dočkalům měl za války občas nějaké to jídlo navíc pro své synky. Nepříjemné mu bylo i to, že ho doprovázel holič, který byl nyní oficiálně ustanoven předsedou vyvlastňovací komise, a dva mladíci, které nikdy neviděl. Tvářili se nadutě a vedli řeči o tom, že by se lidé, jako je Dočkal, měli rovnou věšet. Rejžek měl co dělat, aby je neokřikl, nesnášel aroganci a výzvy k násilí, natož takové sebevědomé odsudky. Měl sto chutí říct: tak, vy spratci jedni, tady chcete rozhodovat, jak má kdo být trestán? Od toho je soud, tak si dejte pozor, abych vás před něj za ty řeči nedotáhl, v mém rajónu nikdo nikomu smrti vyhrožovat nebude.

Ano, to měl říct, věděl, že tak by to bylo správné, ale neudělal to. Stál před sedlákem Dočkalem s lidmi, kteří mu vůbec nebyli sympatičtí, a přitom to vypadalo, že s nimi má něco společného, že smýšlí stejně jako oni. Fuj, zatracená doba, pomyslel si.

„Není možné, aby jeden člověk obýval tak velkou budovu. Navíc když jde o nepřítele lidu, jako jsi ty. Dávky

neplníš, dceru máš v kriminále. Buď rád, že tam nejsi taky, protože tam patříš. Tak se připrav na odjezd. My se brzy vrátíme,“ oznámil holič Dočkalovi.

Rejžek si během jeho řečnění odešel na dvůr zapálit cigaretu. Nemohl to poslouchat a styděl se sám za sebe, že to nedá najevo jinak než zbabělým odchodem.

O tom, že se sedlákem Dočkalem nedávno proběhl soud, mluvili všichni v okolí. Psalo se o něm i v novinách. Deník *Nová Svoboda* zveřejnil zprávu, ve které stálo:

Co se týče obilí, část své úrody zašantročil, uschoval. Pokud jde o splnění kontingentu vepřového a hovězího, obviněný stav dojnic a množství hovězího neměl v takové výši, aby kontingent splnit mohl. Toto však činil záměrně, dobytek neměl právě proto, aby nemusel plnit předepsané dodávky. Jeho pobyt obrožuje veřejný pořádek, klid a bezpečnost v obci, proto mu byl v jeho bydlišti udělen zákaz pobytu.

Všichni to četli, ale nikdo si pod těmito větami nedovedl představit konkrétně význam. Co to je zákaz pobytu v bydlišti? Jak někdo může někomu zakázat, aby pobýval tam, kde bydlí? Kam by měl jít? To je určitě přehnané, to se přece nedělá. Ano, dělávalo se to, když šlo o zločince, aby se pak nevrátil z kriminálu tam, kde páchal zlo. Ale nařídít tohle člověku, jako je Dočkal? To mnohým připadalo zvláštní.

Jiní naopak říkali, že je to tak správné. Že teď, když všechno patří všem, si prostě sedláci musejí zvyknout se dělit, a kdo se dělit nechce, nemůže se divit, že bude potrestán.

Zatímco sousedé takto debatovali, Václav se za Dočkalem vypravil. Nevěděl, co mu řekne, ale cítil, že si s ním musí promluvit, přece jen nechybělo mnoho a Dočkal by byl jeho tchán.